

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndz/4/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011200778
Dátum vydania rozhodnutia:	07.01.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1011200778.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa : V. F., nar. X. P. XXXX, s doručovacou adresou F., proti odporkyni : Sociálna poisťovňa - ústredie so sídlom Ulica 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporkyne, v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 8 Sd 95/2011, o námietke zaujatosti proti sudcovi Krajského súdu v Bratislave, takto

rozhodol:

Sudca Krajského súdu v Bratislave JUDr. Peter Pospěch je v y l ú č e n ý z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 8 Sd 95/2011.

Odôvodnenie

I.

1. Podľa zápisnice krajského súdu o pojednávaní zo dňa 04.decembra 2012 vzniesol v ten deň na pojednávaní prítomný navrhovateľ námietku proti konajúcemu sudcovi (č.l. 55 spisu krajského súdu). V obsahu zápisnice neboli bližšie zachytené žiadne dôvody, pre ktoré sa navrhovateľ domnieva, že sudca je zaujatý.

2. Z podania navrhovateľa doručeného na Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 10.decembra 2012 (č.l. 61 spisu krajského súdu) označeným ako „Výjadrenie sa zneseniu namiety zaujatosti voči JUDr. Petrovi Pospěchovi . Ktorý vedie pojednávame č.kon.: 8 Sd 95/2011“ navrhovateľ

- opísal neadekvátnu reakciu konajúceho sudcu na jeho sťažnosť ombudsmanovi ako aj poznámky sudcu k zákonu č. 461, čo sa malo udiť na pojednávaní dňa 15. mája 2012, a ďalej

- opísal rovnakým spôsobom kritické komentáre konajúceho sudcu, čo sa malo udiť na pojednávaní dňa 4. decembra 2012.

Uvedené skutočnosti u navrhovateľa vzbudzujú dojem, že sudca nebude dodržiavať zákony, a ďalej trvá na zabezpečení nekorupčného procesu. Preto žiadal jeho vylúčenie z tohto konania.

3. Namietaný sudca JUDr. Peter Pospěch vo vyjadrení zákonného sudcu zo 04. decembra 2012 k námietke zaujatosti (č.l. 56) uviedol, že navrhovateľa nepozná a v konaní postupuje nezaujato s cieľom

objektívneho posúdenia správnosti napadnutého rozhodnutia.

4. Následne sudca JUDr. Peter Pospech prípisom zo 4.decembra 2012 (č.l. 57) vyzval odporkyňu na vyjadrenie v 10- dňovej lehote k námietke vznesenej navrhovateľom.

5. Odporkyňa listom z 20.decembra 2012 (č.l. 65) krajskému súdu oznámila, že voči konajúcemu sudcovi JUDr. Petrovi Pospechovi nevznáša námietku zaujatosti a vo veci navrhuje krajskému súdu postupovať v zmysle § 16 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 16 ods. 1 O.s.p. súd predloží vec nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti do 15 dní od jej podania. Ak sa spis zároveň predkladá odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, vec sa predloží až po vykonaní úkonov spojených s predložením veci odvolaciemu súdu. O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodne do desiatich dní iný senát tohto súdu.

6. Krajský súd námietku zaujatosti predložil Najvyššiemu súdu dňa 31.decembra 2012.

II.

7. Po posúdení navrhovateľovej námietky o zaujatosti sudcu konajúceho v predmetnej veci z hľadiska zákonných dôvodov vymedzených na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci (§ 14 ods. 1 a 3 O.s.p. platný v čase vznesenia námietky) a po oboznámení sa so spisom sp.zn. 8 Sd 95/2011 dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) k záveru, že tejto námietke je nutné vyhovieť.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. v znení platnom v čase vznesenia námietky sú sudcovia vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

8. Navrhovateľ námietku zaujatosti vo veci konajúceho sudcu vo všeobecnosti vyvodzuje z doterajšieho priebehu a spôsobu vyjadrovania konajúceho sudcu JUDr. Petra Pospecha. Z uvedeného vyplýva záver, že postup a samotné slovné vyjadrovanie sudcu, ktoré je podľa osobnej mienky navrhovateľa v rozpore s jeho predstavami o spravodlivosti, je spôsobilé vyvolať pochybnosti o nezaujatosti sudcu voči účastníkom konania. Najvyšší súd v svojej doterajšej judikatúre už zdôraznil, že s uvedeným názorom navrhovateľa je možno pri splnení niektorých podmienok súhlasiť. Napríklad prostredníctvom uznesenia sp.zn. 8 Ndž/1/2010 z 10. marca 2010 bol vyslovený nasledovný právny názor:

„V prejednávanej veci by malo dôvodom na vylúčenie sudkyne jej správanie na záver pojednávania v inej právnej veci, keď namietaná sudkyňa po vyhlásení a odôvodnení rozsudku a poučení o oprávnom prostriedku v pojednávacej miestnosti, kde bola okrem účastníkov konania prítomná aj verejnosť a zástupcovia tlače, povedala na adresu starostu obce (účastníka v postavení odporcu), že „nie je feudálom, nemôže poslancov obecného zastupiteľstva obmedzovať nezákonným spôsobom vo výkone ich mandátu“. Išlo o vyjadrenie nad rámec odôvodnenia vyhlasovaného rozsudku, ktoré dotknutý účastník mohol vnímať minimálne ako nevhodné a nepatričné a mohlo v ňom vzbudiť pocit zaujatosti zo strany sudkyne. Odvolací súd preto túto skutočnosť vyhodnotil ako takú, ktorá je spôsobilá vzbudiť pochybnosť o nestrannosti namietanej sudkyne. “

9. V súvislosti s uvedeným Najvyšší súd zdôrazňuje, že základným a súčasne jediným predpokladom vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania veci je preukázanie existencie takého vzťahu sudcu k veci, účastníkom alebo k ich zástupcom, ktorého intenzita by pri maximálne vynaloženej snahe sudcu o nezaujatosť v konaní a rozhodovaní jednoznačne ovplyvňovala jeho objektívny postoj k spravodlivému riešeniu veci.

10. Možnú existenciu hore uvedeného vzťahu majú vnútroštátne sudy v zmysle ustálenej judikatúry

Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. vo veci Piersack proti Belgicku) preverovať zo subjektívneho ako aj z objektívneho hľadiska. V žiadnom prípade však z uvedenej judikatúry nevyplýva záver, že nesúhlas účastníka konania s aplikáciou procesných alebo hmotno-právnych predpisov konajúcim sudcom, resp. so spôsobom formulovaní jeho názorov, ak nevybočí z medzí objektívneho a dôstojného konania, môže založiť pochybnosti o jeho nestrannosti zo subjektívneho alebo z objektívneho hľadiska.

11. Preverovanie subjektívneho hľadiska vychádza zo zistenia osobného postoja konajúceho sudcu k veci, účastníkom alebo k ich zástupcom. V prípade, že sudca jednoznačne a nespochybňujúcim spôsobom vyjadril svoje vnútorné presvedčenie o svojej nezaujatosti, potom sa jeho nestrannosť neustále predpokladá až do okamihu predloženia dôkazu opaku. Z obsahu spisu sp.zn. 8 Sd 95/2011 (napríklad vyjadrenie sudcu JUDr. Petra Pospecha k žiadosti Verejného ochrancu práv na č.l. 13), a najmä z vyjadrenia sudcu samotného (č.l. 56), nevyplývajú žiadne okolnosti, ktoré by mohli čo aj len podporiť mienku navrhovateľa, že sudcovi Krajského súdu v Bratislave braní v prejednaní tejto veci jeho zaujatosť.

12. Naopak objektívne hľadisko je založené na zistení, či sudca v každom štádiu súdneho konania poskytuje verejnosti vrátane účastníkov dostatočné záruky vylučujúce akékoľvek oprávnené pochybnosti o tom, že bude v danej veci rozhodovať zaujato a v konečnom dôsledku nespravodlivo (teória zdania). Prvkom zásadného významu v otázke rozhodovania o zaujatosti sudcu je to, či obavy účastníka o nestrannosť sudcu sú reálne oprávnené, pričom uvedené obavy sa musia zakladať na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach tvrdených účastníkom.

13. Najvyšší súd z námietky navrhovateľa zistil, že okolnosti namietané navrhovateľom majú svoj spoločný základ v kritike účastníka konania vzťahujúcej sa na súčasný postup a na ústne výroky vo veci konajúceho sudcu Krajského súdu v Bratislave.

15. K tvrdeným kritickým výrokom sudcu JUDr. Petra Pospecha na adresu účastníka, tzn.

- po žiadosti o predloženie nových lekárskeho správ, ktoré navrhovateľ nemal pri sebe, bol požiadaný sudcom o ich zaslanie na adresu súdu,

- po kladnej odpovedi navrhovateľa na otázku, či trvá na pokračovaní konania, sudca vytýčil termín pojednávania,

Najvyšší súd uvádza, že sa nevymykajú zo štandardu očakávaného správania sudcu.

16. Avšak k následne tvrdeným výrokom sudcu JUDr. Petra Pospecha, tzn. [Najvyšší súd je v dôsledku ťažkej zrozumiteľnosti prepisuje doslovne]

- „Pri prvom pojednaní dňa 15.mája 2012 mi vytok prečo som sa sťažoval obucmanovi . Povedal som mu mám na to pravo. Dostal som odpoveď že sa ešte uvydi.“

- „Čo ste si to dovoľil aby som ja svojej šéfke musel dávať odvodnenie.“

- „Upozornil ma on verí MUDr. A. a nemieni nariadiť znalecké dokazovanie.“

- „Teraz znášate námietku vy, Keď sa mi to vrátia bodem mať námietku zaujatosti voči Vám.“

Najvyšší súd uvádza, že takto tvrdeným konaním sa mohol sudca JUDr. Peter Pospech javiť účastníkovi ako objektívne zaujatý, lebo vopred vyslovil svoj názor na hodnotenie dôkazov bez toho, aby toto vyslovil procesne korektným spôsobom, resp. z titulu svojej funkcie mal vysloviť vyhrážky.

17. Konajúci súd vzhľadom na krátkosť zákonnej rozhodovacej lehoty (10 dní) mohol posudzovať prezumpciu pravdivosti námietok účastníka iba v súvislosti s ich výslovným popretím konajúcim sudcom pri striktnom rešpektovaní procesných pravidiel.

18. Konajúci sudca predovšetkým pochybil, keď po vznesení námietky na pojednávaní 04.12.2012 nezachytil, resp. nepoučil účastníka (§ 5 ods. 1 v spoj. § 246c ods. 1 O.s.p.) o jeho povinnosti (§ 15a ods. 3 v spoj. § 246c ods. 1 O.s.p.). Ani z jeho vyjadrenia (č.l. 56) nevyplýva postoj sudcu k dôvodom námietky, ak vôbec boli v tom čase účastníkom vznesené. Prítom zákon jednoznačne kvalifikuje, že neodôvodnené námietky nevyvolávajú pochybnosti o zaujatosti konajúceho sudcu.

Ďalej konajúci sudca pochybil, ak využil svoju právomoc a vyzval odporkyňu na zaslanie jej stanoviska k

vznesej námiatke zaujatosti namiesto toho, aby naplnil procesnú požiadavku zakotvenú v § 16 ods. 1 O.s.p. Takisto namietaný sudca nerešpektoval zákonnú 15 dňovú lehotu na predloženie veci nadriadenému súdu.

Podľa § 15a ods. 3 veta prvá O.s.p. v námiatke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námiatku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel.

Podľa § 16 ods. 1 veta prvá O.s.p. súd predloží vec nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námiatke zaujatosti do 15 dní od jej podania.

18. Napriek uvedeným procesným nedostatkom namietaného sudcu však jeho základným procesným pochybením bola absolútna pasivita k písomne formulovaným dôvodom námiatky, ktoré boli zaslané na Krajský súd v Bratislave dňa 13.decembra 2012 Najvyšším súdom. Nakoľko namietaný sudca v období od 13.decembra 2012 do 31.decembra 2012 sa k nim vôbec nevyjadril, Najvyšší súd vzhľadom na krátkosť rozhodovacej lehoty (viď bod č. 17) bol nútený vyhodnotiť pasivitu namietaného sudcu, že ich nepoprel, resp. dôvodne nespochybnil.

19. Vzhľadom k tomu, že konajúci sudca k námiatkam navrhovateľa nezaujal žiadny postoj, v tomto konaní vidí Najvyšší súd okolnosti objektívne vzbudzujúce pochybnosť o nezaujatosti sudcu JUDr. Petra Pospеча pre jeho pomer k veci alebo k účastníkom, a preto Najvyšší súd v súlade s § 16 ods. 1 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c O.s.p.).